

for Hjørring Amts 1ste Valgfreds (Vogelius), paastaae det Mødsatte. Vi komme ogsaa Sprogbrugen imøde ved at optage „Sogneraad“ og „Byraad“. Nu veed jeg vel, at „Sogneforstanderskabet“ foreligger ikke i Diebliffet til Afgjørelse, men, da jeg antager, at de to „Raad“ ville staae og falde sammen, kunde det maastee dog ikke være afveien at gjøre opmærksom paa, hvorfor ogsaa af en anden Grund begge disse Ord: „Sogneforstanderskab“ og „Borgerrepræsentation“ burde fraraaedes. „Sogneforstander“ er i sig selv et daarligt Ord, for ikke at udtrykke sig stærkere; det er ligesom taget af det tydske „Vorsteher“. Paa Dansk siger man ikke at „forstaae“ en Ting — naar man siger at „forstaae“ en Ting, tager man det i en ganske anden Betydning — men man siger at „forestaae“ en Ting. Altsaa, skulde Den, som „forestaaer“ en Ting, ikke være „Forstander“ men „Forestander“, og som en Følge deraf er Ordet — ligesom vi have faaet saamange Ord — paa en daarlig og magelig Maade oversat galt fra Tydsk; men dette skulde vi dog virkelig ikke gaae ind paa, men ombytte det med det ægte danske Ord „Sogneraad“, der har Analogien for sig i „Rigsraad“, „Amtsraad“, „Statsraad“ osv., og desuden, som jeg allerede har tilladt mig at fremsføre, har Sprogbrugen for sig, saa at sige, hele Landet rundt. Men gjælder dette om „Sogneforstander“ saa gjælder det ogsaa om „Borgerrepræsentant“. Jeg er overbevist om, at de Allerfleste af dem, der nu i henved 30 Aar have valgt Borgerrepræsentanter, endnu ikke ere komne saa vidt, at de fuldt forstaae, hvad en „Repræsentant“ er. Derimod ville de meget let forstaae, hvad „Byraad“ er og ligeledes „et Medlem af Byraadet“. Desuden troer jeg, at flere af disse Repræsentanter vilde komme i stor Forlegenhed, hvis de virkelig skulde repræsentere. Vore Sendemænd i Udlandet, som vi med et tydsk Ord kalde „Gesandter“, have Repræsentationspenge, saavidt jeg har seet af Finantsloven, men vore Borgerrepræsentanter have ingen Repræsentations-

penge, og derfor forekommer det mig ogsaa, at det var det Kløgeste og det Rigtigste at fritage dem for en saadan fremmed og kostbar Ting, som en Repræsentation er. Jeg skulde derfor paa det Allervarmeste tillade mig at anbefale til det høie Thing Vedtagelsen i nærværende Lov af Udtrykket „Byraad“, og i den kommende Lov af Udtrykket „Sogneraad“. Da der ikke ved nærværende Behandling kan stemmes over „Borgermester“ og „Borgmester“, skal jeg endvidere forbeholde mig Ret til, saafremt jeg kan faae 14 ærede Medlemmer til at gaae med mig, til 3die Behandling at foreslaae, at man heelt igjennem forandrer det heelt eller halvt tydske „Borgermester“ til det danske „Borgmester“. Jeg skal i denne Anledning for at styrke dette Forslag endnu fremsføre, at „Borgmester“ slet ikke kommer af „Borger“, som maastee Mange vilde sig ind; det er ikke Borgermesterens Hensigt at „mestre Borgerne“, og „Borgmesteren“ er ganske bestemt ældre end „Borgeren“, saa at hans Benævnelse ikke kan være afledet deraf. Borgmesteren er den, der styrede den Borg, af hvilken senere Borgerne i Byen omkring Borgen fik Navn. Altsaa „Borgmester“, som er ældre end „Borger“, har ligesaa lidt sit Navn af „Borger“ — men af „Borg“ —, som det er hans Embede og Forretning at mestre Borgerne. Jeg troer derfor, at ogsaa dette Forslag, som jeg, som sagt, haaber ved 14 ærede Medlemmers Bistand at kunne stille til 3die Behandling, i enhver Henseende er anbefalelsesværdigt.

Winther: Den ærede Ordfører yttrede i forrige Møde, at man efter mine Udtalelser at dømme næsten skulde troe, at jeg ikke vidste, hvad en Borgermester var, eller at jeg ikke kjendte Noget til den nuværende kommunale Tilstand. Det kan man kalde at tage Munden fuld, og det er naturligtviis steet, fordi Ordføreren ikke har villet have den Uleilighed at imødegaae det, jeg havde sagt. Den ærede Ordfører har nu rimeligviis ikke lagt Mærke til, at jeg sagde, at denne Lov kun gav en